

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

הנשיא אברהם טל
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית מרכז דרום

ת"מ 76 / 21

העותר: עו"ד שלום קמיל

נגד

המשיב: אהוד אביר לב

עתירה לצו מניעה ולצו להסרת מודעות לפי סעיפים 17ב, 17ג ו-17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה)

החלטה

בפניי עתירה שהוגשה לפי סעיפים 17ב, 17ג ו-17ד לחוק דרכי תעמולה למתן צו להסרת מודעות המפרות את סעיף 7 לחוק האמור, וכן למתן צו מניעה האוסר על המשיב לעשות שימוש עד למועד הקבוע בחוק באותיות המציינות רשימת מועמדים. בלב העתירה מצויה מערכת הבחירות למועצות המקומיות, ובכלל זה לראשות המועצה המקומית מזכרת בתיה (להלן: המועצה).

א. רקע וטענות הצדדים

1. העותר מציג עצמו בעתירה כפעיל ציבור ויושב ראש העמותה למנהל תקין, שקיפות וטוהר המידות במועצה.
2. המשיב הוא חבר המועצה ויושב ראש סיעת "מל"י במועצה המקומית מזכרת בתיה", אשר בהתאם לחומר שבפניי מתעתד להתמודד בבחירות הקרובות לראשות המועצה, שעתידות להיערך בתאריך 30.10.2018, וסיעה זו תגיש רשימת מועמדים בבחירות האמורות.
3. לטענת העותר המשיב מפר את הוראות סעיף 7 לחוק דרכי תעמולה בכך שהחל מחודש אוגוסט 2018, הוא מפרסם שלטים על גבי בתים, מכוניות וברשתות החברתיות באינטרנט, הכוללים את האותיות המסמנות את רשימתו – "זך". העותר צירף לכתב העתירה צילומים ותמך דבריו בתצהיר.
4. לטענת העותר, ביום 2.8.2018 הוא פנה למשיב בפנייה מוקדמת בקשר להפרות, ונענה על ידו כי יכסה את האותיות עד יום 5.8.2018. חרף זאת, חלק ניכר מהמודעות לא כוסו כנדרש, ובהתאם

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

להתחייבות האמורה, והמשיב אף הגדיל לעשות וביום 12.8.2018 החל לפרסם את הפרסום האסור גם בפייסבוק.

5. העותר פנה למשיב בהתראה נוספת, ואולם המשיב ממשיך בפרסום האסור.

6. העותר מבקש אפוא, כי אתן צו המורה למשיב להסיר או לכסות לאלתר את אותיות רשימתו בכל פרסומי התעמולה עד המועד הקבוע בחוק.

תגובת המשיב

7. פעילותו של העותר איננה פעילות לטובת "מנהל תקין וטוהר המידות" אלא העמותה בראשה הוא עומד עוסקת בפעילות פוליטית יחד עם חברו, מר איציק קסיס, עמו הקים את העמותה, לטובת מועמד אחר לראשות המועצה, מר גבריאל גאון (להלן: מר גאון). אבהיר כבר עתה כי לא מצאתי שיש לטענות אלו כל נגיעה להליך דנן, ולכן מוטב ולא היו נטענות.

8. העותר תומך במר גאון לראשות המועצה כפי שנראה מצילום מסך מדף הפייסבוק האישי של העותר בו הוא הביע תמיכה במר גאון (צורף כנספח 3 לכתב התשובה). העותר מייצג את מר גאון, וההתראה בגין ההפרות נושא העתירה נשלחה בשמו של מר גאון.

9. המשיב הוסיף ופרט בתשובתו עוד שורת טענות שאינן מין העניין. כך לדברי המשיב העותר הוא אדם פוליטי שהתמודד בעבר לראשות המועצה, או טענה כי העותר הוא עורך דין ה"מטיל אימה" על מי שמציג עמדה שונה משלו בכך שהוא מאיים בהגשת תביעות דיבה.

10. לאחר קבלת ההתראה הוא פעל לכסות את האותיות מכל הפרסומים שפרסם, ואולם ביום 13.8.2018 העלה לעמוד הפייסבוק שלו תמונות של השילוט לפני שכיסה את האותיות "כדי להודות לתושבים שהסכימו לתלות שלטים" (סעיף 5 לכתב התשובה).

11. חלק מהשלטים נתלו בבתים שבעליהם לא היו בהם ומשכך לא היה בידיו לדאוג לכיסוי הפרסומים המפריים לטענתו, שלא נמצא לה ביסוס בחומר הראיות, "לא מן הנמנע שהעותר ו/או מי מטעמו ביימו את התמונות בהסירם את המדבקות לשם הצילום" (סעיף 6 לכתב התשובה).

12. כל עניינה של העתירה היא רדיפה אישית ופוליטית ו"הצגת האותיות על השלטים נעשתה בתום לב ובחוסר ידיעה וכשנדרש לכסות אותם עשה זאת מיד" (סעיף 7 לכתב התשובה).

תגובת הצדדים

13. העותר טען בתגובתו שהמשיב היה מעורב כבר בחמש מערכות בחירות. זו מערכת הבחירות השניה בה הוא מתמודד ברשימה משלו ועל כן הוא לא יכול לטעון כי ההפרה נעשתה בתום לב ומחוסר ידיעה.

עמוד 2 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

המשיב הוא המתמודד היחיד במועצה שפרסם שילוט הנושא אותיות בניגוד לדין.

העותר הציג צילומים של פרסומים נוספים מטעם המשיב שצולמו ב-15 ו-28 באוגוסט בהם גלויות אותיות רשימתו, לאחר הגשת תשובת המשיב לעתירה.

14. המשיב הציג חלק מאותן תמונות שצירף העותר כשהן מכוסות במדבקה, וטען כי הן צולמו ביום 28.8.2018.

15. בתגובה לכך, הגיש העותר צילומים נוספים שצולמו מיום 1.9.2018 עד יום 3.9.2018, מהם עולה כי קיימים פרסומים נוספים בהם פורסמו אותיות רשימתו של המשיב, בניגוד להוראות 7 לחוק דרכי תעמולה.

ב. המשיב הגיש תשובה שלישית ובה טען כי: "ניתן לראות כי כל התמונות שצילם העותר מתעדות שלטים התלויים על גדרות בבתים פרטיים ומדבקות שהודבקו על כלי רכב כך שבקלות ניתן להסיר את המדבקות ולתעד עברה על חוק הבחירות"

דיון והכרעה

1. סעיף 7 לחוק הבחירות קובע: "פרט לתקופת 42 הימים שלפני יום הבחירות לא תהיה תעמולת בחירות באמצעות השימוש – אם בכתב ואם בצורה אחרת – באות המציינת רשימת מועמדים".

2. הבחירות צפויות להתקיים בתאריך 30.10.2018, ולכן המועד המותר לשימוש באותיות עדיין לא חל והשימוש באותיות המציינות רשימת מועמדים אסורה (ראו: תר"מ 29/20 צילקר נ' עיריית אשדוד (22.7.2013); תר"מ 34/20 קמיל נ' מועצה מקומית מזכרת בתיה (14.7.2013)).

3. תכליתו של סעיף 7 לחוק דרכי תעמולה הינה לשמור על השוויון בין רשימות המועמדים כך שגם רשימת מועמדים שאין לה עדיפות בקבלת אות או אותיות לפי דיני הבחירות, לא תינזק, בפן התעמולתי, מכך, וכן על מנת למנוע הטעיית הבוחרים (ראו והשוו: תר"מ 84/20 אפרוינד נ' צבי גור, ראש עיריית יבנה (02.09.2013) והאסמכתאות דשם).

4. אומר כבר עתה, כי אין בכוונתי להידרש לשלל הטענות שהעלה המשיב, כאילו העתירה היא "רדיפה פוליטית" או טענות שהעותר פועל מטעם מועמד מתחרה. אין מניעה כי מועמד יגיש עתירות כנגד הפרות חוק דרכי תעמולה, קל וחומר כל אדם ובכללם העותר. מוטב שטענות אלו לא היו מועלות כלל, שכן אין להם ולהכרעה בעתירה ולא כלום.

5. דין העתירה להתקבל, שכן בפניי הודאת בעל דין. המשיב לא הכחיש שהפר את הדין, אלא טען שלל טענות נגד הגשת העתירה והעותר, וציין כי הוא עושה כל שלאל ידו להסיר את השילוט המפר.

6. בשים לב לתכליות הדין, ובפרט החשש מפני הטעיית הבוחר, אין נפקא מינה, באם ההפרה נעשתה בטעות ובתום לב או ביודעין. אין בדעתי לקבוע מסמרות בסוגייה העובדתית, שכן די בכך שהדין הופר, על מנת שתקום עילה למתן צו.
- המשיב מתמודד בבחירות למועצה זו בפעם השניה, כך ששומה עליו להכיר את חוק דרכי תעמולה הנוגעות לעניין זה, המבטיחות את טוהר הבחירות ועיקרון השוויון העומד בבסיסם.
- זאת ועוד; מי שמתמודד למשרה רמה ומבקש לקבל את אמון הציבור, ראוי לו לדקדק בעצמו ולפעול באופן זהיר לבל תצא שגגה תחת ידו.
7. לא ייתכן כי לאחר שהמשיב כיסה לכאורה את האותיות מהשילוט המפר, הוא יעלה לעמוד הפייסבוק תמונות מפרות, ולו מן הטעם שבעת זו הוא כבר ידע את הוראות הדין.
- עוד בעניין זה אציין, כי המשיב עצמו הודה שבחלק מהבתים בהם היה תלוי שילוט מפר בעלי הבית לא היו נוכחים ומשכך לא היה בידו לכסות את האותיות. למותר לציין כי אין ממש בטענה זו שכן אילו המשיב מלכתחילה לא היה מפר את הוראות החוק, הוא לא היה מגיע למצב בו לא היה בידו לתקן את העבירה שביצע, וכמאמר חכמינו "עבירה גוררת עבירה... ושכר עבירה – עבירה" (משנה, מסכת אבות, ד', ב').
8. גם אם ניתן לקבל את גרסת המשיב הנוגעת לכיסוי האותיות בשלטים הפיזיים שתלה, אין לו תשובה ביחס לפרסומים ברשת האינטרנט. העותר הציג במסגרת התגובה לתשובה צילומים בהם נראה פרסום אסור בדף הפייסבוק, ונראה כי לא בכדי בחר המשיב שלא להשיב על כך.
9. כפי שהודה המשיב בתשובתו השלישית מיום 4.9.2018, הכיסוי שהדביק לאותיות המפרות הוא כיסוי "שבקלות ניתן להסיר". אם כך הם פני הדברים, הרי שהמשיב מלכתחילה לא עמד בחובתו להסיר את הפרסום המפר, וזאת בשים לב להתראות שקיבל מהעותר.
10. לאור כל האמור לעיל אני מקבל את העתירה ואוסר על המשיב לעשות כל שימוש באותיות המסמנות רשימת מועמדים, בניגוד לסעיף 7 לחוק דרכי תעמולה, עד היום ה-42 שלפני יום הבחירות.
11. כמו כן, ניתן בזאת צו לפי סעיפים 17ג ו-17ד לחוק דרכי תעמולה, הקובע כי המשיב יסיר או יכסה את השילוט המפר, ללא דיחוי, וזאת לרבות בדף הפייסבוק ובפרסומים במרשתת, לא יאוחר משלושה ימי עבודה מיום קבלת החלטה זו. המשיב רשאי לכסות את החלק המפר בשילוט, ואולם חובה עליו לכסות את השילוט על ידי אמצעי שלא ניתן להסירו בנקל ושלא יהיה חשש שיהיה ניתן להסירו (כגון ריסוס בצבע או חיתוך מתוך השילוט).

12. מצא העותר, לאחר המועד הנקוב לעיל, כי נותר שילוט מפר, יפנה במישרין למשיב, אשר ידאג להסירו לאלתר.

13. המשיב יישא בהוצאות העותר בסכום של 10,000 ₪.

ניתנה היום י"א תשרי התשע"ט (20 בספטמבר 2018)

אברהם טל

נשיא בית משפט מחוזי
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית מרכז-דרום

עמוד 5 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il